

ANALIZA POSLOVANJA TURISTIČKE DJELATNOSTI U VODICAMA U RAZDOBLJU OD 2010. DO 2018. GODINE

Baković, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:946273>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-18**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA POSLOVANJA TURISTIČKE
DJELATNOSTI U
VODICAMA U RAZDOBLJU OD 2010. DO 2018.
GODINE**

Mentor:

prof. dr. sc. Slađana Pavlinović Mrsić

Student:

Ana Baković

Split, kolovoz, 2020

SADRŽAJ

1.UVOD	1
1.1 Predmet i cilj istraživanja	1
1.2 Izvor podataka i metode istraživanja	1
1.3 Sadržaj i struktura rada	2
2. OPĆI PODACI O GRADU VODICE	2
2.1 Geografska obilježja	3
2.2 Klimatske značajke	3
2.3 Položaj i prostorni obuhvat	3
2.4 Demografska obilježja	3
3.TURISTIČKA DJELATNOST U VODICAMA	3
3.1 Selektivni oblici turizma u Gradu Vodice	4
3.1.1 Ciklo turizam	4
3.1.2 Nautički te ribolovni turizam	4
3.1.3 Zdravstveni turizam	5
3.1.4 Poslovni turizam	5
3.1.5 Agroturizam	5
3.2 Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista	5
3.2.1 Ugostiteljski objekti	6
3.2.3 Statistike turističkog prometa	6
3.2.4 Statistika dolazaka po državama	7
3.2.5 Statistike dolazaka po vrsti objekta	8
4. TURISTIČKA POTRAŽNJA GRADA VODICE	8
4.1 Profil i stavovi turista	9
5. ANALIZA TURISTIČKE DJELATNOSTI U GRADU VODICE	9
5.1 Operativni prihod po zaposlenom	10
5.2 Neto dohodak	11
5.3 Novčani tijek	12
5.4 Ukupna imovina	13
5.5 Profitna marža	14
5.6 ROE dobiti/gubitka	15
5.7 Omjer solventnosti	16
5.8 Omjer likvidnosti	17
6. ZAKLJUČAK	20

LITERATURA	22
SAŽETAK	23
SUMMARY	23
POPIS TABLICA	24
POPIS GRAFIKONA	25

1.UVOD

U Hrvatskoj se turizam ističe kao jedna od najvažnijih gospodarskih grana. Turizam se u Hrvatskoj javlja već sredinom 19. stoljeća. Međutim, kada je riječ o gradu Vodice, vidljiv je tek od druge polovice 20. stoljeća. U tom kratkom razdoblju grad je doživio veliku transformaciju iz malog mjesta koje se bavi poljoprivredom do jedne od vodećih turističkih destinacija u Dalmaciji. Ovaj rad će se baviti analizom poslovanja turističke djelatnosti grada u zadanom razdoblju.

1.1 Predmet i cilj istraživanja

Predmet istraživanja ovoga rada je analiza poslovanja turističke djelatnosti grada Vodice u zadanom razdoblju od 2010. godine do 2018. godine. Cilj rada je utvrditi uspješnost poslovanja u turističkoj djelatnosti grada Vodice.

1.2 Izvor podataka i metode istraživanja

U ovom radu korištena je literatura iz područja ekonomije, statistike, povijesti te geografije. Metode istraživanja korištene u prikupljanju i analizi podataka su:

- povijesna metoda prikupljanja podataka (knjige, izvještaji te časopisi)
- statistički podaci izvučeni iz dokumenata Turističke zajednice grada Vodice (broj dolazaka, broj noćenja, stavovi turista, potrošnja turista, itd.)
- podaci izvučeni pomoću primjene programa Amadeus:
 - neto dohodak po djelatnostima
 - tijek novca po djelatnostima
 - omjer likvidnosti po djelatnostima
 - profitna marža po djelatnostima
 - ROE dobiti/gubitka prije oporezivanja
 - omjer solventnosti po djelatnostima
 - operativni prihod po zaposlenom
 - ukupna imovina poduzeća

1.3 Sadržaj i struktura rada

Rad je podijeljen na šest poglavlja. U uvodnom poglavlju se definira predmet te cilj rada, navode se korištene metode istraživanja te izvori podataka. U drugom poglavlju nalaze se opći podaci o gradu kao što su geografska obilježja, klimatske značajke, položaj i prostorni obuhvat grada te demografske značajke. U trećem poglavlju je definirana turistička djelatnost grada, navedeni su selektivni oblici turizma te su prikazane statistike turističkog prometa. U četvrtom poglavlju je prikazana turistička potražnja te profil i stavovi turista. U petom poglavlju se nalazi analiza turističke djelatnosti grada, prikazani su podaci izvučeni pomoću programa Amadeus.

2. OPĆI PODACI O GRADU VODICE

Navode se opći podaci o području grada Vodice. Prikazana su geografska obilježja, klimatske značajke te demografska slika stanovništva. Zatim će se opisati položaj i prostorni obuhvat grada.

2.1 Geografska obilježja

Priobalno područje grada te otoke karakteriziraju šume hrasta te alepskog bora, dok zaobalno područje grada karakteriziraju šume hrasta te bijelog graba. Za ovakvo područje karakterističan je mediteranski kamenjar te maslinici, a rjeđe voćnjaci te vinogradi. U području grada prevladava vapnenački reljef, a najviša kvota terena iznosi 202 m nadmorske visine.

2.2 Klimatske značajke

S obzirom na geografski položaj, područje grada Vodice obilježava mediteranska klima s blagim zimama te toplim i suhim ljetima. Karakteristična su dva kišovita razdoblja tijekom ljeta, razdoblje u ranom proljeću te razdoblje u kasnoj jeseni. Najhladniji kalendarski mjesec u godini je siječanj, dok je najtopliji mjesec srpanj. Vjetrovi prepoznatljivi za područje grada su: bura (sjeveroistočni hladni vjetar), jugo (jugoistočni vlažan vjetar) te maestral (znak lijepog vremena).

2.3 Položaj i prostorni obuhvat

Grad je smješten u Šibensko- kninskoj županiji, te je lociran 12 km zapadno od Šibenika. Ukupna površina grada iznosi 94 km² te obuhvaća 3 cjeline: priobalje, otoke i zaleđe. Kroz područje grada prolazi državna cestovna prometnica D8, a u neposrednoj blizini nalazi se i autocesta A1.

2.4 Demografska obilježja

Grad Vodice bilježi porast broja stanovnika. Prema popisu provedenom 2011. godine na području grada Vodica boravi 8 875 stanovnika. Najveći broj stanovnika doseljen je iz drugog grada tj. općine u Hrvatskoj, dok se 20 % stanovništva doselilo iz inozemstva.

3.TURISTIČKA DJELATNOST U VODICAMA

Turistička djelatnost grada locirana je na obalnom području, dok je potencijal unutrašnjeg dijela gotovo u potpunosti neiskorišten. Takav raspored razvijenog turizma na obali te neiskorištenosti potencijala u zaleđu grada primjetan je u većini destinacija smještenih na hrvatskoj obali.

3.1 Selektivni oblici turizma u Gradu Vodice

3.1.1 Ciklo turizam

Iz godine u godinu raste potražnja za aktivnim i zdravim životom te odgovornosti prema okolišu. Taj trend se naravno odražava i na turizam te je potražnja turista za ovim oblikom turizma također u porastu. Kad pričamo o Vodicama, grad ima dobru razvijenu infrastrukturu namijenjenu za rekreaciju i sport, naglasak na biciklizam te brdski biciklizam. Vodice imaju kilometre biciklističkih staza, a najviše se ističe staza namijenjena za brdski biciklizam smještena na Orlovim krugovima, tj. u zaleđu grada. Jedina iznimka je otok Prvić koji nema označenih staza za bicikliste. Prema Strategiji razvoja grada Vodice do 2020. godine očekuje se daljnja diverzifikacija proizvoda.

3.1.2 Nautički te ribolovni turizam

Kad je riječ o nautičkom turizmu važno je spomenuti regatu po kojoj je grad poznat. Radi se o regati Jabuka, čiji kurs iznosi čak 110 milja (Vodice- Jabuka-Vodice). Regata uvijek kreće s noćnim startom iz Vodica, a karakterizira je jak vjetar te iscrpljujuće i dugo jedrenje. Grad je također domaćin Uskršnje regate, regate s najduže očuvanom tradicijom u Republici Hrvatskoj.

Grad za turiste organizira jednodnevni izlet zvan Big Game Fishing tj. rekreacijski ribolov. Ostale aktivnosti otvorene za turiste u gradu su: kajaking, jedrenje, jet- ski, padobrani, odbojka na pijesku, itd.

Također u gradu je smještena ACI marina, koja je dobitnik Europske plave zastave. Nagrada koja se dodjeljuje zajednicama za održavanje plaža te marina. Marina je otvorena cijelu godinu, ima 382 veza, te 55 suhih vezova, a najveća duljina plovila iznosi 25 metara. Također sadrži mjenjačnicu, recepciju, supermarket, benzinsku crpku, caffè bar te restoran.

3.1.3 Zdravstveni turizam

Putem zdravstvenog turizma ostvaruju se veliki prihodi na globalnoj razini. To je povezano s činjenicom starenja populacije, ali i s trendom orijentiranja prema zdravom i aktivnom životu. Očekuje se da će ovakav tip turizma biti glavni motiv za putovanje u budućnosti. U Gradu Vodicama nudi se wellness i dentalni turizam. Hotel Punta te hoteli Olympia i Olympia Sky nude wellness odmore za sva godišnja doba. U gradu iz godine u godinu raste potražnja za dentalnim turizmom, razlog tome su stomatološke ordinacije: Matel Dental Centar te Dental centar Dubravica. Velika prednost ovog tipa turizma je što ne ovisi o sezoni, prema Strategiji razvoja grada Vodice do 2020. godine vidljivo je kako je sezonalnost turizma jedna od većih slabosti grada.

3.1.4 Poslovni turizam

Ekonomске krize imaju loš utjecaj na poslovni turizam, no prognozira se rast potrošnje te rast poslovnih događanja. U gradu Vodice kongrese i seminare održavaju: Hotel Olympia, Hotel Imperial, Hotel Punta te Kulturni centar Vodice. Potražnja za ovakvim tipom turizma raste, a razlog tome su hotel Olympia te novi hotel Olympia Sky, hoteli se zimi baziraju na poslovni turizam te održavanje kongresa, seminara i team buildinga. Također su najpoznatiji hotelski kapaciteti za poslovni turizam u Šibensko- kninskoj županiji.

3.1.5 Agroturizam

Iako na području samog grada posluje jedno seosko domaćinstvo (Kameni brod), područje zaleđa grada pokazuje veliki potencijal za razvoj agroturizma i ruralnog turizma. U bližoj okolici se nalazi još nekoliko seoskih domaćinstava. Ovakav oblik turizma nema rastući trend u gradu Vodice, zbog neiskorištenosti potencijala zaleđa grada.

3.2 Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista

Na području grada Vodice posluje:¹

- 13 subjekata iz grane hotelijerstva
- 10 subjekata iz kampinga
- 2 hostela
- 1 odmaralište

Prema kategorizaciji hotelskih kapaciteta, grad Vodice se svrstava u standardne turističke destinacije gdje prevladavaju hotelski kapaciteti kategorizirani sa 4 i 3 zvjezdice. Hotelski kapaciteti su orijentirani na sezonsko poslovanje te su locirani na samoj obali, svega nekoliko metara od mora. Zbog problema sezonalnosti turizma veliki broj hotela se okreće poslovnom te zdravstvenom turizmu kako bi privukli turiste tijekom cijele godine, ne samo tijekom ljetnih mjeseci. U gradu se nalazi samo jedan kamp sa tri zvjezdice, dok ostali imaju nižu razinu kvalitete. Kamping turizam nema značajnu ulogu u smještajnoj ponudi grada.

3.2.1 Ugostiteljski objekti

Godine 2018. u gradu Vodice zabilježeno je ukupno 76 ugostiteljskih objekata:²

- 38 restorana
- 34 caffè bara
- 4 noćna kluba

3.2.3 Statistike turističkog prometa

Tablica 1: Prikaz turističkog prometa grada Vodice u razdoblju 2010.-2018.

	DOLASCI	NOĆENJA	% NOĆENJA
UKUPNO	2 220 181	12 949 568	100 %
Domaći turisti	394 768	1 671 901	13%
Strani turisti	1 825 413	11 277 677	87%

Izvor: Statistička analiza TZ Vodice

¹Strategija turističkog razvoja grada Vodice (2015),Vodice, str. 30.

² Strategija turističkog razvoja grada Vodice (2015),Vodice, str. 34.

3.2.4 Statistika dolazaka po državama

Tablica 2: Prikaz turističkog prometa grada Vodice po državama u razdoblju 2010.-2018.

DRŽAVA	DOLASCI	NOĆENJA
Njemačka	209 658	1 593 013
Poljska	226 626	1 401 792
Slovačka	178 789	1 251 312
Češka	165 032	1 180 066
Slovenija	186 357	1 118 368
Austrija	126 408	678 794
Mađarska	107 536	643 029
BiH	106 085	516 221
Švedska	40 026	261 770
Italija	39 858	199 386
Norveška	25 424	175 613
Nizozemska	26 546	158 277
UK	28 933	127 546
Francuska	49 192	226 600
Švicarska	37 085	151 576
Ukrajina	9 696	72 178
Srbija	13 880	80 197
Belgija	14 784	82 898
Koreja	45 536	46 584
Rusija	7 120	61 824
SAD	12 517	38 357
Tajvan, Kina	50 416	51 421

Izvor: Statistička analiza TZ Vodice

Statistike pokazuju kako domaći turisti ostvaruju 13 % noćenja na području grada, dok strani turisti ostvaruju 87 % od ukupnih noćenja na području grada Vodice.

Najveći broj stranih turista broje turisti koji dolaze iz Poljske, u navedenom razdoblju Vodice je osjetilo čak 226 626 Poljaka, no najveći broj noćenja ostvaruju turisti iz Njemačke, koji su po dolascima na drugom mjestu.

Zanimljiva činjenica je veliki broj dolazaka turista iz Koreje i Tajvana s jako malim brojem noćenja.

Kako je grad smješten između dvije zračne luke (Split i Zadar), Vodice su usputna stanica navedenim turistima.

Najmanji broj turista dolazi iz država poput Omana, Jemena, Meksika, Tunisa te Malte. (0-20 posjetitelja godišnje).

3.2.5 Statistike dolazaka po vrsti objekta

Tablica 3: Prikaz turističkog prometa grada Vodice prema vrsti objekta u razdoblju 2010.-2018.

Vrste objekata	Noćenja
Objekti u domaćinstvu	8 896 109
Hoteli	3 006 034
Ostali ugostiteljski objekti	816 789
Kampovi	227 016
Objekti na OPG-u	1 850
Ostalo	1 770
Ukupno	12 949 568

Izvor: Statistička analiza TZ Vodice

Najveći broj noćenja gostiju odvija se u domaćinstvima (privatni smještaj) čak 68,7 %. Vodice broje tisuće ležajeva u privatnom smještaju. Slijede hoteli sa 23,2 % udjela ukupnog smještaja po vrsti objekta. Grad broji svega 13 hotela, najznačajniji je novi hotel Olympia Sky izgrađen 2017. godine koji broji 149 smještajnih jedinica.

4. TURISTIČKA POTRAŽNJA GRADA VODICE

Kako bi se prikazala turistička potražnja grada Vodice, korištena su tri izvora podataka:³

- TOMAS 2014
- istraživanje TZ Šibensko-kninske županije i TZ grada Vodice
- dokument „Strategija turističkog razvoja grada Vodice“

4.1 Profil i stavovi turista

Dob turista na području grada - utvrđeno je kako najveći broj turista na području grada pripada dobnoj skupini od 36 do 45 godina. Čak trećina posjetitelja ima manje od 35 godina. Dok Vodice broje najmanje posjetitelja dobne skupine iznad 66 godina.

Prijevozno sredstvo turista na području grada - kao dominantno sredstvo prijevoza ističe se osobni automobil, dok se najmanji broj turista odluči na putovanje vlakom. Jedan od problema u gradu tijekom sezone jest prenapučenost prometa te mali broj parkirnih mjesta.

Prosječni boravak turista na području grada - turisti na području destinacije pretežito borave 7 dana, najmanji broj posjetitelja se odluči na boravak dug 21 dan. Vidljiv je trend korištenja kraćih godišnjih odmora.

Pojam koji najbolje opisuje destinaciju - najveći broj turista Vodice opisuju kao obiteljsku te kupališnu destinaciju za odmor, dok najmanji broj turista vidi grad kao ruralnu i eko destinaciju.

Prosječni dnevni izdaci turista - procijenjena dnevna potrošnja turista iznosi 58,3 EUR. Najveći postotak navedenog iznosa izdvaja se na usluge ugostiteljstva, točnije usluge smještaja.

5. ANALIZA TURISTIČKE DJELATNOSTI U GRADU VODICE

³ Strategija turističkog razvoja grada Vodice (2015), Vodice, str. 52-58.

U ovom djelu završnog rada prikazat će se podaci pomoću kojih možemo iščitati poslovne pokazatelje poduzeća. Podaci su izvučeni pomoću primjene programa Amadeus.

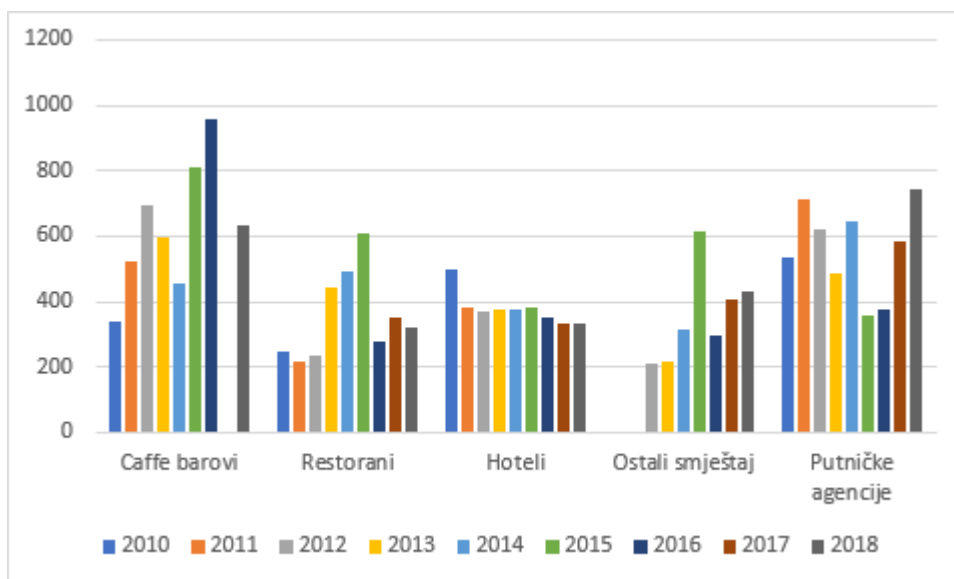
U obzir su uzeta društva čija je glavna djelatnost turizam. Poduzeća su podijeljena na caffe barove, restorane, hotele, ostali smještaj te putničke agencije.

Promatrani period za poduzeća je razdoblje od 2010. godine do 2018. godine.

5.1 Operativni prihod po zaposlenom

Operativni prihod je računovodstveni iznos koji mjeri iznos dobiti ostvarenu komercijalnim poslovanjem tvrtke, nakon odbitka operativnih troškova, kao što su plaće, amortizacija i trošak prodane robe.⁴

Operativni prihod uzima bruto prihod, koji je ekvivalent ukupnom prihodu umanjen za trošak prodane robe, i oduzima sve operativne troškove.⁵

Graf 1: Prikaz operativnog prihoda po zaposlenom u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

Izvor: Izračun autora

Iz grafičkog prikaza iščitava se kako je najveći operativni prihod po zaposlenom prisutan u ugostiteljskim objektima, točnije u restoranima. Najveći operativni prihod u restoranima se

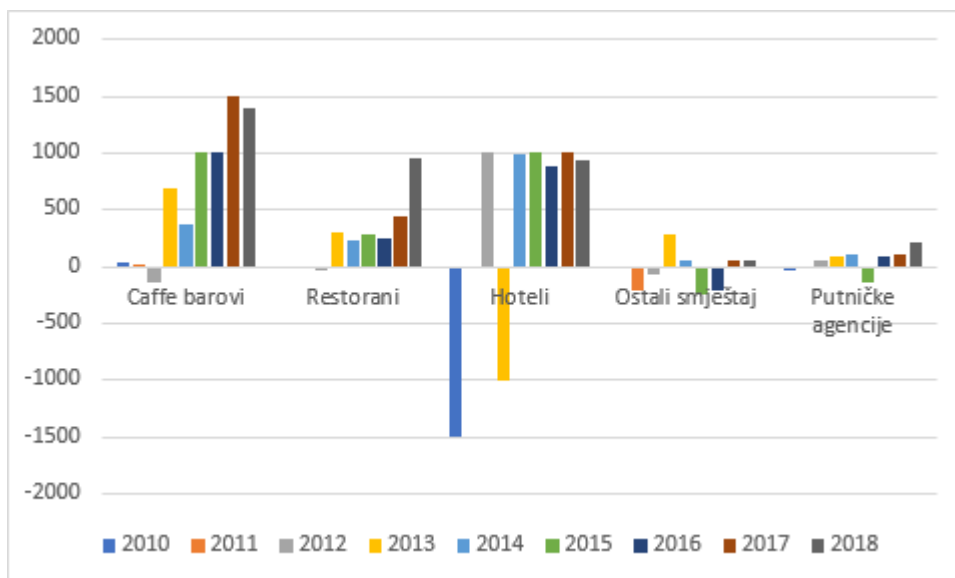
⁴ Kenton, W. (2018): Operativni prihod, Zagreb

⁵ Averkamp, H. (2019): Što je poslovni prihod?, Zagreb

pojavljuje u 2018. godini. Dok je najmanji vidljiv kod ostalog smještaja za 2011. i 2010. godinu. Operativni prihod po zaposlenom u turističkoj djelatnosti grada Vodice kroz navedeno razdoblje ne prikazuje veliku promjenjivost stanja već prati pozitivan trend.

5.2 Neto dohodak

Neto dohodak je razlika između primitaka koji su pritekli u poreznom razdoblju te izdataka koji su nastali u tom istom poreznom razdoblju.⁶

Graf 2: Prikaz neto dohotka u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

Izvor: Izračun autora

Iz grafičkog prikaza primjetno je kako najveći porast imaju caffe barovi, a najveći neto dohodak je postignut godine 2017. Dok su hoteli dosegli najveći minus od 2010. do 2013. godine, razlog tome jest ulazak u stečaj određenih hotelskih kapaciteta. Neto dohodak u turističkoj djelatnosti grada Vodice kroz navedeni period prikazuje promjenjivost stanja, najviše vidljiv kod ugostiteljskih objekata za pružanje smještaja.

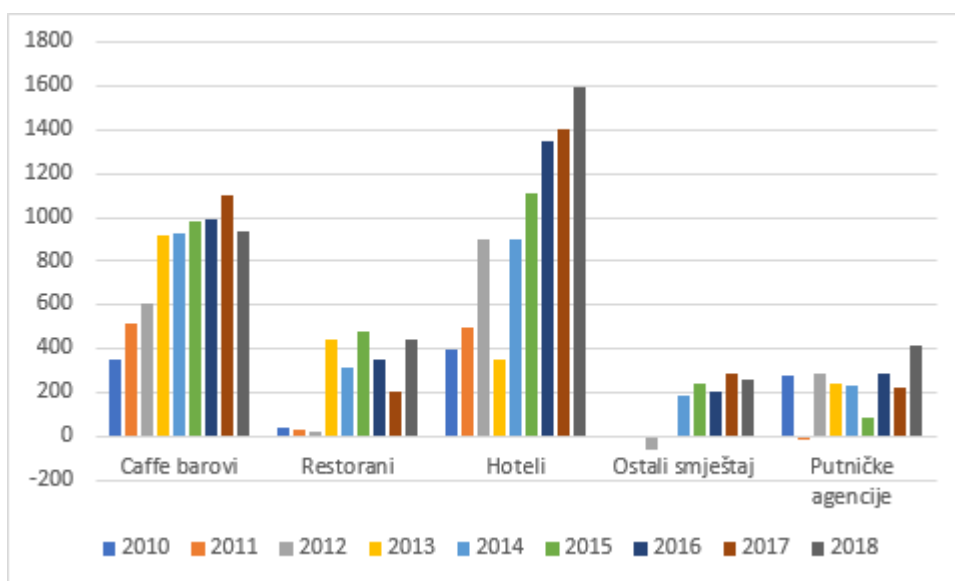
⁶ Arbutina, H. (1999): Porezni leksikon, Zagreb

5.3 Novčani tijek

Novčani tijek se promatra kao iznos novca koji teče kroz organizaciju u određenom razdoblju. Kad je riječ o poduzeću, novčani tijek se promatra kao zbroj njegovih novih zaduživanja, novca od emisija dionica, novca od naplate potraživanja te amortizacije. Za poduzeće je moguće da ostvaruje kontinuirani rast profita, a da se njegova gotovina kreće smjerom oseke.⁷

Sastoji se od priljeva i odljeva novca te novčanih ekvivalenata:⁸

- predočava informacije o tokovima novca (stanje novca, primici i izdaci, prikaz novčanih ekvivalenata za dato razdoblje)
- izražava sposobnost poduzeća da svojim aktivnostima generira novac i potrebu poduzeća za novcem
- pruža informacije o ostvarenju likvidnosti i solventnosti kao temelju opstanka zadanog poduzeća

Graf 3: Prikaz novčanih tijekova u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

⁷ Vražić-Stejskal, D. (1996): Mala enciklopedija financije, Zagreb

⁸ Perčević, H. (2010): Izvještaj o novčanim tokovima, Zagreb

Iz grafičkog prikaza primjetno je kako se najveći novčani tijek odvija u hotelima, jedini pad vidljiv je u 2013. godini, razlog tome je ulazak u stečaj jednog od većih hotela na području grada. Poslije 2013.godine primjetan je kontinuirani rast novčanog tijeka iz godine u godinu. Jedina negativna krivulja vidljiva je u prikazu "Ostali smještaj" za 2012. godinu. Razlog tome je jako mali prijavljeni broj poduzeća u ovim objektima prije 2012. godine. Novčani tijek u turističkoj djelatnosti grada Vodice prikazuje kontinuirani rast u promatranom periodu.

5. 4 Ukupna imovina

Imovina se definira kao ukupna vrijednost resursa. Točnije imovinom se smatra sve što ima određenu tržišnu vrijednost.⁹

Imovinu dijelimo na:

- Dugotrajna imovina
 - materijalna imovina
 - nematerijalna imovina
 - financijska imovina
 - potraživanja
- Kratkotrajna imovina
 - potraživanja
 - zalihe
 - financijska imovina
 - novac na računu i blagajni

Tablica 4: Prikaz dugotrajne imovine u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

Godine	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Caffe barovi	27 663	27 287	31 135	31 640	32 677	35 857	34 936	38 461	56 008
Restorani	1 059	1 064	968	1 411	1 578	1 892	2 983	3 821	6 955

⁹ Zgombić, H. (2001): Business Dictionary, Zagreb

Hoteli	608 109	601 600	599 047	559 656	550 468	549 209	609 465	689 901	680 238
Ostali smještaj	n.a	0	18	2 635	4 030	6 333	6 693	6 678	7 030
Putničke agencije	5 419	6 417	6 031	5 885	5 959	9 274	5 727	6 133	7 473

Izvor: Izračun autora

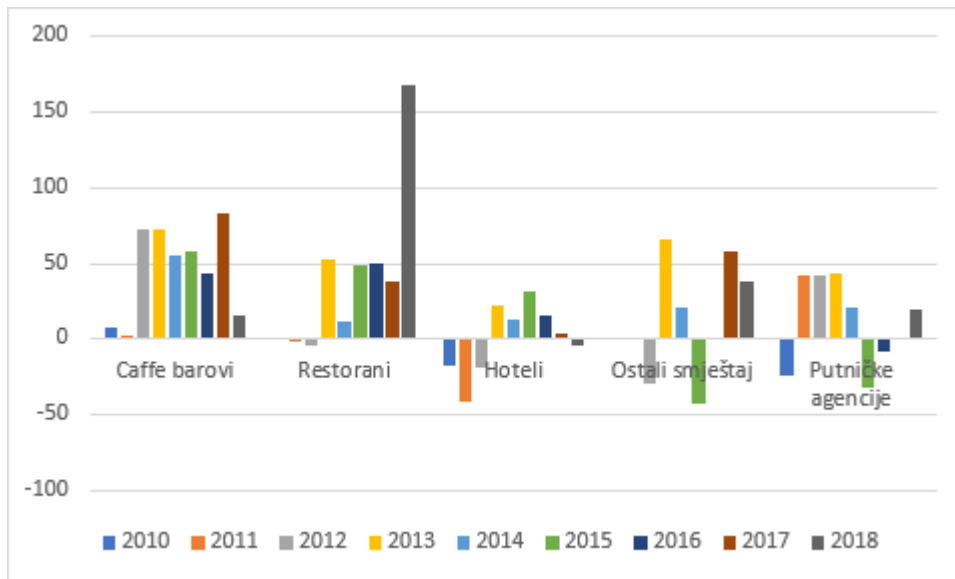
U tabelarnom prikazu ispisana je dugotrajna imovina poduzeća. Najveća dugotrajna imovina prikazana je za hotele, s naglaskom na 2017. godinu, dok je najmanja prikazana u 2014. godini. Najmanja imovina vidljiva je kod ostalog smještaja te je vidljiv nagli pad u periodu od 2010. do 2012. godine zbog nedostatka prijavljenih poduzeća prije 2012. godine. Dugotrajna imovina turističke djelatnosti grada Vodice prikazuje kontinuirani rast u promatranom razdoblju.

5.5 Profitna marža

Profitna marža je jedna od najraširenijih mjera profitabilnosti u praksi. Računa se kao odnos profita i prihoda ostvaren prodajom. Pokazuje postotak ostvarene dobiti nastale iz određenog poslovnog pothvata. Pri izračunavanju moguće je koristiti različite veličine dobiti, te postoje i različite kategorije profitne marže, a to su: ¹⁰

- bruto profitna marža: bruto dobit / prihod od prodaje
- operativna profitna marža: operativni dobitak / prihod od prodaje
- profitna marža prije oporezivanja: dobitak prije poreza / prihod od prodaje
- neto profitna marža: dobitak poslije poreza / prihod od prodaje
- marža neto preostalog profita: neto preostali profit / prihod od prodaje

¹⁰ Klarić, I. (2010): Računovodstvo i financije, Zagreb

Graf 4: Prikaz profitne marže u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

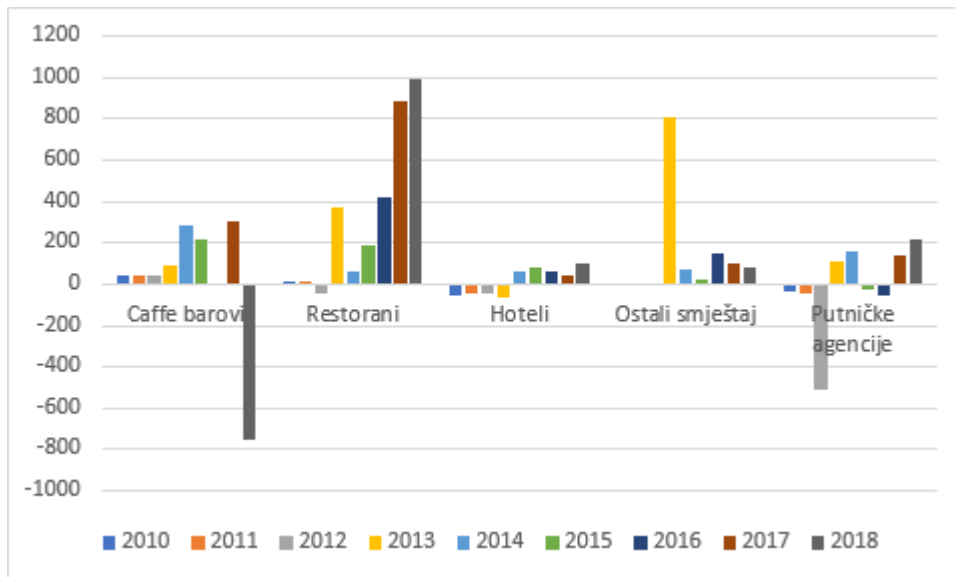
Izvor: Izračun autora

Iz grafičkog prikaza možemo zaključiti kako je postotak profitne marže najveći u restoranima, te doseže vrhunac u 2018. godini. Najmanji postotak profitne marže vidljiv je u hotelima, gdje su primjetne čak 4 godine u minusu. To se događa zbog velikih ulaganja u imovinu hotela. Profitna marža turističke djelatnosti grada Vodice prikazuje promjenjivost stanja u promatranom periodu. Najveća promjenjivost ističe se kod smještajnih ugostiteljskih objekata te putničkih agencija.

5.6 ROE dobiti/gubitka

Naziv ROE je akronim izvučen iz engleskog jezika te predstavlja povrat na uloženi kapital, također je pokazatelj rentabilnosti vlastitog kapitala. Dobiva se tako da se u brojniku koristi veličina odražavanja povrata (neto dobitak, bruto dobitak, neto ili bruto dobitak uvećan za iznos plaćenih kamata) i podijeli s vrijednošću vlastitog kapitala te se množi sa 100.¹¹

¹¹ Kijewska, A. (2016): Determints of the return on equity ratio (ROE) on the example of companies from mettallurgy and mining sector in Poland, Poljska

Graf 5: Prikaz ROE dobiti/ gubitka turističke djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

Izvor: Izračun autora

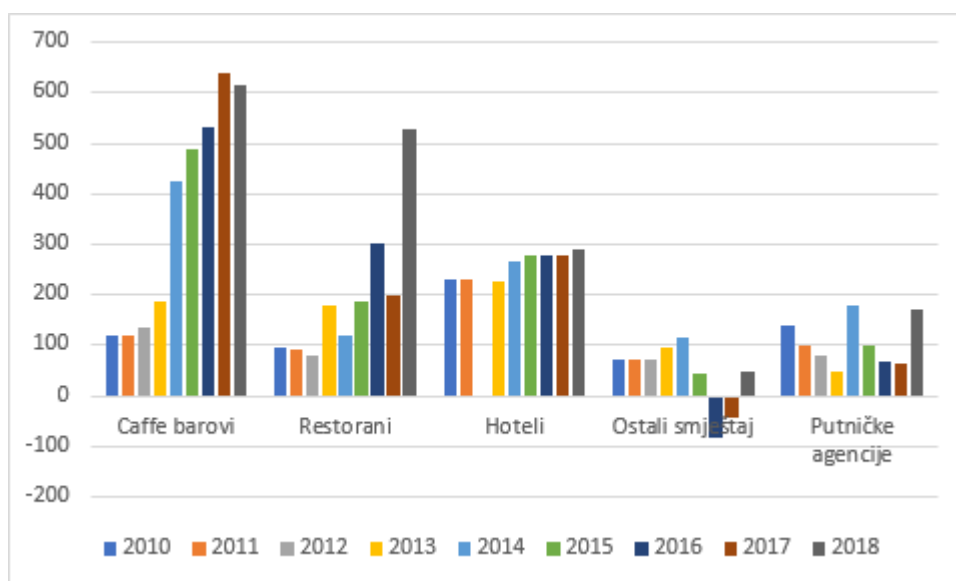
Iz grafičkog prikaza možemo primijetiti kako je najveća ROE dobit prisutna kod restorana za 2018. te 2017. godinu, a slijedi je ostali smještaj za 2013. godinu. Dok je najveći gubitak primjetan kod caffe barova 2018. godine te putničkih agencija 2012. godine. Vidljivo je kako hoteli ostvaruju sveukupno najmanju ROE dobit naspram ostalih poduzeća. Prikazana je promjenjivost stanja u turističkoj djelatnosti grada Vodice u promatranom periodu.

5.7 Omjer solventnosti

Pojam solventnost se definira kao sposobnost plaćanja, tj. sposobnost podmirenja dospjelih obaveza plaćanja u zadanom roku. Pojam solventnosti i likvidnosti se razlikuje, likvidnost predstavlja sposobnost podmirivanja kratkoročnih dospjelih obaveza. Solventnost je važna za sposobnost u poslovanju, ali kompanija također treba imati likvidnost da bi opstala. Nesolventna kompanija odmah ulazi u stečaj, dok nelikvidna kompanija može ući u stečaj. Formula za izračun omjera solventnosti glasi: ¹²

$$\frac{\text{Neto zarada}}{(\text{kratkoročne} + \text{dugoročne obaveze})}$$

¹² Tepšić, R. (1984): Rječnik računovodstva i financija, Zagreb

Graf 6: Prikaz omjera solventnosti turističke djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

Izvor: Izračun autora

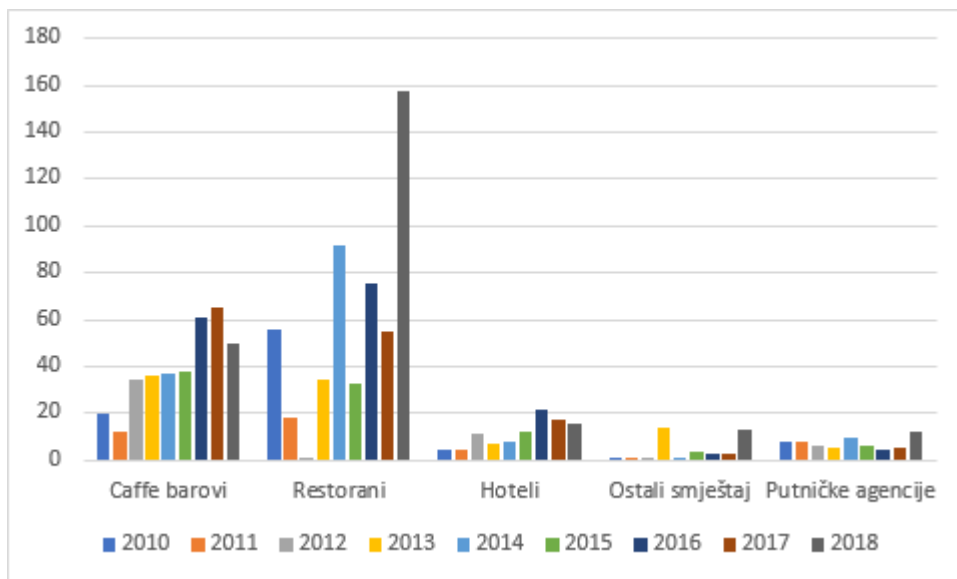
Iz grafičkog prikaza primjetan je najveći omjer solventnosti za caffe barove, gdje se ističe godina 2017. Dok je najmanji omjer solventnosti vidljiv u ostalom smještaju te je za 2010. i 2017. godinu prikazan u minusu. Solventnost turističke djelatnosti grada Vodice prikazuje kontinuirani rast u promatranom periodu.

5.8 Omjer likvidnosti

Likvidnost je svojstvo imovine ili određenih dijelova imovine koji imaju mogućnost pokrića preuzetih obveza.

Likvidnost poduzeća se definira kao sposobnost trgovačkog društva da podmiri svoje dugove u određenom razdoblju. U poslovnoj ekonomiji likvidnost je uz rentabilnost, jedno od osnovnih načela upravljanja poduzeća u novčanom gospodarstvu.¹³

¹³ Sikavica, F. (2001): Leksikon menadžmenta, Zagreb

Graf 7: Prikaz omjera likvidnosti turističke djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.

Izvor: Izračun autora

Iz grafičkog prikaza iščitava se omjer likvidnosti, najveći omjer likvidnosti vidljiv je u ugostiteljskim objektima, a najviše se ističe u restoranima. Najveći porast se vidi u podacima prikazanim za 2018. godinu. Najmanji omjer likvidnosti prikazan je za ostali smještaj te putničke agencije. Likvidnost turističke djelatnosti grada Vodice prati pozitivan trend u promatranom periodu.

Prikazana je analiza turističke djelatnosti grada Vodice. Promatrani period analize je razdoblje od 2010. do 2018. godine.

U analizu su uključena poduzeća izvučena pomoću primjene programa Amadeus, navedena poduzeća obavljaju turističke djelatnosti s pravnom strukturom društava s ograničenom odgovornošću (d.o.o.). Među njima je registrirano 44 aktivna poduzeća. Podjela poduzeća glasi: ugostiteljski objekti specijalizirani za pripremu hrane (restorani), ugostiteljski objekti specijalizirani za pripremu pića i napitaka (caffè barovi), smještajni kapaciteti (hoteli), ostali smještajni kapaciteti (apartmani, pansioni, itd.) te turističke agencije.

Pokazatelji prema kojima je promatrana uspješnost poslovanja zadanih poduzeća su: Neto dohodak po djelatnostima, tijek novca po djelatnostima, omjer likvidnosti po djelatnostima, profitna marža po djelatnostima, ROE dobiti/gubitka prije oporezivanja, omjer solventnosti po djelatnostima, operativni prihod po zaposlenom te ukupna imovina poduzeća.

Promatrajući pokazatelje uspješnosti poslovanja kod poduzeća turističke djelatnosti u gradu Vodice vidljiv je kontinuirani rast svih aspekata, s iznimkom na bolje rezultate prikazane za sezonu 2017. od sezone 2018. godine.

Najmanju uspješnost poslovanja godine 2018., tj. najveći pad zadanih pokazatelja vidljiv je kod ugostiteljskih objekata specijaliziranih za pripremu pića i napitaka (caffè barovi). Razlog tome je povećanje fiksnih troškova (najmovi te plaće radnicima).

Kod smještajnih kapaciteta hotelskog i drugog tipa vidljiv je prikaz ulaska u minus za određene godine poslovanja. Razlog tome su česta nesolventnost hotelskog smještaja tj. ulazak pod stečaj, te veliki izdaci fiksnih i varijabilnih troškova.

U sveukupnom prikazu vidljivo je kako poduzeća imaju kontinuirani rast u pogledu pokazatelja uspješnosti poslovanja. Utvrđena je uspješnost poslovanja poduzeća u djelatnosti turizma za određeno razdoblje.

6. ZAKLJUČAK

Na početku završnog rada postavljen je cilj čije je ostvarenje predviđeno pisanjem rada.

Cilj rada je utvrđivanje uspješnosti turističke djelatnosti grada Vodice u zadanom razdoblju od 2010. god do 2018. god.

Grad Vodice ima dugogodišnju tradicijsku osnovu u obavljanju turizma, turizam se u gradu pojavljuje već sredinom 20. stoljeća. Prihvaćanje turizma kao glavne djelatnosti grada je karakteristično za sve gradove smještene na hrvatskoj obali. Pogodne klimatske značajke, topla i suha ljeta te visoke temperature u ljetnim mjesecima i povoljnost geografskog položaja, blizina autoceste te dvije zračne luke upravo su razlozi prihvaćanja turizma kao glavne djelatnosti grada Vodice.

Zbog maksimalne iskorištenosti obalnog područja grada, Vodice se opisuju kao kupališna destinacija. No grad iz godine u godinu razvija nove strategije te otvara nove mogućnosti za ostale tipove turizma, u ponudi grada tijekom zimskih mjeseci ističe se zdravstveni turizam s naglaskom na dentalni turizam te poslovni turizam. Planira se razvoj agroturizma te iskorištavanje potencijala ruralnog područja grada. Razlog tome je velika sezonalnost turističke potražnje karakteristična za ovo područje.

Grad bilježi kontinuirani rast turističkog prometa. Više od 80 % noćenja ostvareno je od strane inozemnih turista, gdje je vidljivo orijentiranje ka međunarodnom tržištu. Posjetitelji se najčešće odlučuju na 7 dana boravka u turističkoj destinaciji, te odmor najčešće provode kupajući se. Najveći broj noćenja ostvaruje se u hotelskom te privatnom smještaju. Turistička destinacija najviše privlači turiste dobne skupine između 35 i 50 godina, te je od strane turista opisana kao obiteljska i kupališna destinacija.

Vodice broje veliki broj poduzeća čija je primarna djelatnost turizam. Ispitani su poslovni pokazatelji navedenih poduzeća te je zabilježen kontinuirani rast. Praćenje pozitivnog trenda rasta najvidljivije je kod ugostiteljskih objekata, a najviše kod restorana. Zabilježen je rast broja poduzeća turističke djelatnosti iz godine u godinu, time je vidljiv kontinuirani porast turističke potražnje.

No usprkos rastu turističke potražnje, grad nailazi na određene prepreke. Biranjem turizma kao glavne djelatnosti javlja se problem velikog rasta smještajnih kapaciteta odnosno privatnih

apartmana. Veliki postotak apartmanizacije turističke destinacije povezuje se s manjom kvalitetom ponude, te manjom profesionalnosti ponude. Također se javlja i problem tzv. betonizacije koja ima negativan utjecaj na okoliš te narušavanje prirodnih ljepota. Grad je također prepoznat kao destinacija za mlade, ovakav tip turizma predstavlja problem stanovnicima grada. Tijekom ljetnih mjeseci u staroj jezgri grada dolazi do velikog problema buke te narušavanja čistoće grada.

LITERATURA

1. Belaj, V. (2008): Život u prostoru i vremenu, Vodice
2. Bilen, M. (2006): Turizam i prostor, Karlovac
3. Capital. Com, Što je likvidnost?, dostupno na: <https://capital.com/hr/likvidnost-definicija>
4. Čuka, A. (2005): Suvremena transformacija Vodica pod utjecajem turizma, Vodice
5. Ekonomski rječnik, neto dobit, dostupno na: <http://www.ekonomskirjecnik.com/definicije/neto-dobit.html>
6. Lasan, F. (2019): Turizam kao čimbenik prostornog razvoja Grada Vodice, Zagreb
7. Latin, J. (2005): Vodička turistička kronika, Turistička zajednica Grada Vodica, Vodice
8. Moj-bankar.hr, Solventnost definicija, dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/S/Solventnost>
9. Statistike turističkog prometa, Turistička zajednica Vodice, Vodice
10. Strategija razvoja Grada Vodica 2014.-2020., Turistička zajednica Vodice, Vodice
11. Strategija turističkog razvoja Grada Vodice 2015., Turistička zajednica Vodice, Vodice
12. Trajanovski, D. (2015): Analiza mogućnosti razvoja turizma grada Karlovca, Karlovac

SAŽETAK

U ovom radu prikazana je analiza turističke djelatnosti grada Vodice. Definirani su pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća s ciljem prikazivanja stanja u djelatnosti turizma. Analiza obuhvaća razdoblje od 2010. godine do 2018.godine. Utvrđeni su pozitivni trendovi analiziranih pokazatelja u navedenom razdoblju.

Ključne riječi: poduzeća, turizam, turistička djelatnost, pokazatelji uspješnosti poslovanja

SUMMARY

This paper defines business analysis of tourism activities in Vodice. Business performance indicators are defined in order to show situation in tourism industry. The analysis covers the period from 2010. to 2018. Positive trends of analyzed indicators were identified in the given period.

Keywords: companies, tourism, tourism activities, business performances

POPIS TABLICA

Tablica 1: Prikaz turističkog prometa grada Vodice u razdoblju 2010.-2018.	6
Tablica 2: Prikaz turističkog prometa grada Vodice po državama u razdoblju 2010.-2018.....	7
Tablica 3: Prikaz turističkog prometa grada Vodice prema vrsti objekta u razdoblju 2010.-2018.	8
Tablica 4: Prikaz dugotrajne imovine u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	13

POPIS GRAFIKONA

Graf 1: Prikaz operativnog prihoda po zaposlenom u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	10
Graf 2: Prikaz neto dohotka u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	11
Graf 3: Prikaz novčanih tijekova u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	12
Graf 4: Prikaz profitne marže u turističkoj djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	15
Graf 5: Prikaz ROE dobiti/ gubitka turističke djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	16
Graf 6: Prikaz omjera solventnosti turističke djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	17
Graf 7: Prikaz omjera likvidnosti turističke djelatnosti grada u razdoblju 2010.-2018.	18